ΣΕ ΠΛΕΟΝΕΚΤΙΚΗ ΘΕΣΗ

Εὐτυχῆ "μίνι-κράτη" στὴν κεντρικὴ Εὐρώπη

ΔΕΝ ΕΠΙΘΥΜΟΥΝ ΝΑ ΕΠΕΚΤΑΘΟΥΝ

ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ. —Μέσα εἰς ἕνα κόσμον κρίσεων, ἡ κατάστασις εἰς τὰ μικροσκοπικὰ κρατίδια τῆς Εὐρώπης εἶναι τόσον καλή, ὥστε φαίνεται σχεδὸν ἀπίστευτος.

Τὰ κρατίδια αὐτὰ δὲν ἔχουν πτώχειαν, οὐδὲ ἀνεργίαν, οὐδὲ τριῶν λας, οὐδὲ ἀναταραχάς, οὐδὲ τρομοκράτας. Εἰσπράττουν ἐλαχίστους ἢ δὲν εἰσπράττουν διόλου φόρους, ὅταν δὲ ἔχουν μόνον διὰ τὰς τελετάς.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον καθιστᾶ τὸ θαῦμα τοῦτο δυνατὸν εἰς τὴν Ἀνδόραν, τὸ Λίχτενσταΐν, τὸ Λουξεμβοῦργον, τὸ Μονακό, τὸν Ἅγιον Μαρίνον καὶ τὸ Βατικανόν εἶναι τὸ μέγεθός των. Ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς γείτονάς των, τὰ κράτη αὐτὰ εἶναι κυριολεκτικῶς μικροσκοπικὰ εἰς χῶρον.

Καὶ ὅμως, εἶναι ἔθνη μὲ τὴν ἰδικήν των σημαίαν, τὰ ἰδικά των ἐυβλήματα, τὸ Κοινοβούλιόν των καὶ τὴν ἱστορίαν των. Ὡρισμένα ἐξ αὐτῶν μένουν ἐπιμόνως προσηλωμένα εἰς τὰς παλαιὰς των παραδόσεις. Ἓν ἐξ αὐτῶν συντηρεῖ ἐν σῶμα τοξοφόρων, τὸ ὁποῖον διατηρεῖται, ἀπὸ τὸν Μεσαίωνα. Ἓν ἕτερον καταβάλλει ἐτήσιον φόρον εἰς τοὺς φεουδαρχικοὺς ἄρχοντάς του — 20 κεφάλια γυροῦ, 12 ζωντανὰ κατόπουλα, 6 σαλάμια καὶ τὸ ἀντίστοιχον τῶν 5.41 δολλαρίων εἰς ρευστόν — ὅπως ἔκαμνε ἀδιακόπως ἀπὸ τοῦ 1278.

Εἰς ὡρισμένα ἐξ αὐτῶν ὑπάρχουν βασιλικαὶ οἰκογένειαι αἱ ὁποῖαι διάγουν βίον ὡς ἐκεῖνον ποὺ περιγράφουν τὰ παραμύθια, ἐνῷ ἄλλα ἔχουν τὴν ἰδικήν των —μοναδικὴν γλῶσσαν.

ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΟΥ ΜΟΝΑΚΟ

Ὁ πρίγκηψ Ρανιέρος καὶ ἡ σύζυγός του, ἡ νέως Γκραίης Κέλλυ, κατοικοῦν εἰς τὸ προαιώνιον κίτρινον ἀνάκτορον τοῦ Μονακό, τοῦ ὁποίου ἡ ἔκτασις, εἶναι ὀλίγον μικροτέρα τοῦ ἑνὸς τετραγωνικοῦ μιλίου. Τὸ ἀνάκτορον, μὲ τοὺς πυργίσκους του, πλῆρες καλλιτεχνικῶν θησαυρῶν, δεσπόζει ὁλοκλήρου τοῦ Μονακὸ καὶ τῆς Μεσογείου.

Ὁ Μέγας Δούξ Ἰωάννης καὶ ἡ Μεγάλη Δούκισσα Ἰωσηφίνα, τοῦ Λουξεμβούργου Ζοῦν εἰς ἓν ἀνάκτορον τοῦ 16ου αἰῶνος. Τὸ ἐξοχικόν των σπίτι εἶναι εἷς πύργος ἐκ 200 δωματίων, τὸ Κολυάρ—Μπέργκ.

Ὁ πρίγκηψ Φραγκίσκος —Ἰωσήφ, καὶ ἡ πριγκήπισσα Τζίνα τοῦ Λίχτενσταΐν ἔχουν ἕνα πύργον ἡλικίας 700 ἐτῶν ἐπὶ τῆς πλαγιᾶς ἑνὸς ὄρους δεσπόζοντος τῆς πρωτευούσης Βαντούζ. Αἱ προσωπογραφίαι τῶν ἡγεμονικῶν ζευγῶν εἶναι ἀνηρτημέναι εἰς ὅλας τὰς προθήκας τῶν καταστημάτων καὶ εἰς ὅλα τὰ κρατικὰ γραφεῖα τοῦ Λουξεμβούργου, τοῦ Λίχτενσταΐν καὶ τοῦ Μονακό.

Ὁ Ἅγιος Μαρῖνος εἶναι ἡ παλαιοτέρα καὶ μικροτέρα δημοκρατίας τοῦ κόσμου. Ἡ Ἀνδόρα, ἓν πριγκηπᾶτον τοῦ ὁποίου ἡγεμόνευεν ἄλλοτε ὁ Ναπολέων, κυβερνᾶται σήμερον ὑπὸ δύο ἡγεμόνων οἱ ὁποῖοι ἀπουσιάζουν διαρκῶς. Τὸ Λίχτενσταΐν εἶναι τὸ ἔσχατον ὑπόλειμμα τῆς Ἁγίας Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας.

Πρὸ τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, οἱ λαοί τοῦ Λίχτενσταΐν, τοῦ Ἁγίου Μαρίνου καὶ τῆς Ἀνδόρας ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀγρόται, ὡς ἦσαν ἀπὸ αἰώνων καὶ οἱ πρόγονοί των.

Μετὰ τὸν πόλεμον, ὅμως, τὰ κρατίδια αὐτὰ ἐγνώρισαν μίαν οἰκονομικὴν ἄνθησιν. Οἱ πτωχοὶ ἀγρόται ἔπαυσαν νὰ εἶναι ἀγρόται. Ὡρισμένοι εἶναι ἰδιοκτῆται καταστημάτων ἢ ὑπάλληλοι εἰς ἐργοστάσια, πολλοὶ δέ, ἔχουν κατοστὴ ἑκατομμυριοῦχοι. Ἔχουν ἀκριβὰ αὐτοκίνητα, διαμένουν εἰς μεγάλας οἰκίας, ἀποστέλλουν τὰ τέκνα των εἰς ξένα πανεπιστήμια.

ΚΥΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ

Λόγῳ τῶν χαμηλῶν φόρων, τουρίστται ἀπὸ ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην ἔρχονται καὶ ψωνίζουν ἀπὸ τὰ μικρὰ αὐτὰ κρατίδια. Διὰ νόμου, ἅπαντα τὰ καταστήματα ἔχουν ἰδιοκτήτας καὶ ὑπαλλήλους ἐντοπίους.

Ἡ βιομηχανικὴ ἐποχὴ ἔχει ἔλθει εἰς τὸν Ἅγιον Μαρῖνον καὶ τὸ Λίχτενσταΐν. Οἱ ἰδιοκτῆται ἐργοστασίων καὶ οἱ κρατοῦντες τὰς ἀνωτάτας θέσεις εἶναι ἐντόπιοι.

Μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν μικροσκοπικῶν κρατῶν, μόνη ἡ Μάλτα, ἡ ὁποία μέχρι πρὸ 13 ἐτῶν ἦτο Βρεταννικὴ ἀποικία, ἔχει οἰκονομικὰ προβλήματα. Τὰ ὑπόλοιπα γνωρίζουν οἰκονομικὴν ἄνθησιν καὶ πλεονασμὸν ἐργασίας, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐπιτρέπει νὰ συντηροῦν καὶ ξένους ἐργάτας.

Τὰ μικροσκοπικὰ κρατίδια τῆς Εὐρώπης δὲν θέλουν νὰ ἐπεκτα θοῦν. Γνωρίζουν ὅτι ἡ ἐπέκτασίς των ὀφείλεται, ἀκριβῶς, εἰς τὴν μικρόν των ἔκτασιν. Κάποτε, ὁ Ναπολέων ἐσκέφθη ὅτι ὁ λαὸς τοῦ Ἁγίου Μαρίνου εἶχεν ἀνάγκην περισσοτέρου χώρου. Ἐπρότεινε νὰ ἐπεκτείνη τὰ σύνορά των. Ἀλλ' οἱ πολῖται τοῦ Ἁγίου Μαρίνου ἐγνώριζαν πόσον πολύτιμη ἦτο ἡ θέσις των. Καὶ ἀπέρριψαν τὴν πρότασιν.

Ἀνατολία
ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΕΣ ΤΟΙΧΟΥ
Θέλετε νὰ ντύσετε τοὺς τοίχους τοῦ σπιτιοῦ σας, τοῦ γραφείου σας, τοῦ καταστήματός σας μὲ τὶς καλύτερες Εὐρωπαϊκὲς ταπετσαρίες τοίχου, καὶ στὴν τιμὴ τῶν 70 δρχ. τὸ μέτρο; Τότε, γιὰ ἄμεση ἐξυπηρέτηση καὶ ὥρεὰν καταμέτρηση τηλεφωνήσατε:
ΠΑΤΡΑ:
τηλ. 270 462
(Μαιζῶνος καὶ Γούναρη)
Χ. Ἀσημακόπουλος & Σία

"Εφωσα
ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΡΥΘΜΟΥ
ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΑΤΡΙΒΕΣΗ
ΓΚΡΕΚΑ
"Εκθεσις: ΓΟΥΝΑΡΗ 131-ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ
ΤΗΛΕΦ. 320-480
Ἐργαστήρια: ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ 2ο

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἡ ἐνεργειακὴ κρίση παραμένει ἀπειλητικὴ παρὰ τὶς προσπάθειες

Φαίνεται ἀδύνατο νὰ προγραμματισθοῦν καὶ ἄλλα μέτρα

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΛΠΙΔΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2.000

Η ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ἔκκλησις τοῦ προέδρου Κάρτερ γιὰ ἀόριστη ἀναβολὴ τοῦ σχεδίου δημιουργίας βιομηχανίας γιὰ τὸν ἐπαναπλουτισμὸ τῶν καυσίμων τῶν πυρηνικῶν ἀντιδραστήρων καὶ ἡ ἀναβολὴ τῶν προγραμμάτων γιὰ δημιουργία σύγχρονων πυρηνικῶν ἀντιδραστήρων, δημιουργεῖ ἕνα πρόβλημα, ὄχι μόνο γιὰ τὸ μέλλον τῆς ἀμερικανικῆς πυρηνικῆς βιομηχανίας, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸ μέλλον τοῦ ἐφοδιασμοῦ σὲ ἐνέργεια ὁλόκληρου τοῦ κόσμου —καὶ ὄχι μόνο τῆς δυτικῆς Εὐρώπης.

Αὐτὰ τονίζει ὁ κ. Γιὰν Σμάρτ, διευθυντὴς σπουδῶν στὸ Βασιλικὸ Ἰνστιτοῦτο τοῦ Λονδίνου.

Στὴν πραγματικότητα οἱ ἐκκλήσεις τοῦ Κάρτερ ἔγιναν τὴν στιγμὴ ποὺ αὐξάνεται ὁ φόβος ὅτι τὰ τελευταῖα 15 χρόνια τοῦ αἰῶνα μας θὰ εἶναι κρίσιμα γιὰ ὅλους. Ἄλλες κυβερνήσεις, ἀκόμη καὶ ὅταν συμμερίζονται στὸ σύνολό τους τὴν συνετὴ ἀπόφαση τοῦ Ἀμερικανοῦ προέδρου νὰ θέσει ὑπὸ ἔλεγχο τὴν ἐξάπλωση τῶν πυρηνικῶν ὅπλων ἴσως νὰ πιστεύουν ὅτι ὁ φόβος εἶναι κάπως μακροπρόθεσμος.

Παρὰ τὶς ὑπερβολικὲς ἀφηγήσεις γιὰ τὴν κρίση ποὺ δημιουργήθηκε τὸ 1973—74 κανεὶς δὲν ἔχει ἀκόμη ζήσει μιὰ ἐνεργειακὴ κρίση. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ μᾶς εἶναι γραφτὸ νὰ τὴν ζήσουμε στὸ μέλλον καὶ ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη εἶναι ἡ λιγώτερο ἐξοπλισμένη ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλη περιοχή— μὲ ἐξαίρεση ἴσως τὴν Ἰαπωνία —νὰ τὴν ἀντιμετωπίσει.

Γιὰ νὰ κατανοήσουμε τὸ πρόβλημα χρειαζόμαστε ἕνα εἶδος ἡμερολογίου. Τὸ ἄνοιγμα ἑνὸς νέου ἀνθρακωρυχείου, ἡ δημιουργία μιᾶς θαλάσσιας πετρελαιοπηγῆς, ἡ κατασκευὴ ἑνὸς μεγάλου σταθμοῦ παραγωγῆς ἐνεργείας, κάθε τι ποὺ θεωρεῖται σημαντικὸ γιὰ τὴν αὔξηση τοῦ ἐφοδιασμοῦ μας σὲ ἐνέργεια χρειάζεται κατὰ μέσον ὅρον δέκα χρόνια. Γιὰ τὴν ἐνέργεια, ὅμως, χρειαζόμαστε ἕνα ἡμερολόγιο ποὺ νὰ δείχνει ὄχι μῆνες καὶ χρόνια. ἀλλὰ δεκαετίες.

Μὲ λίγα λόγια μιλώντας γιὰ τὸ 1985, γιὰ τὸν ἄνθρακα, τὸ πετρέλαιο, τὴν βενζίνη ἢ τὸν ἠλεκτρισμὸ ποὺ θὰ χρησιμοποιοῦμε τότε, πρέπει νὰ ἐξετάσουμε πηγὲς ποὺ ὑπάρχουν ἢ τουλάχιστον ἀναπτύσσονται σήμερα. Πάντως σὲ στενὰ πλαίσια ἔξερουμε τί θὰ διαθέτουμε τότε. Τὸ βραχυπρόθεσμο πρόβλημα εἶναι μὲ ποιὸν τρόπο θὰ γίνουν οἱ πολιτικοὶ οἰκονομικοὶ χειρισμοί, γιατὶ τώρα πιὰ εἶναι πολὺ ἀργὰ γιὰ προγραμματισμοὺς, ἔστω ἀκόμη καὶ γιὰ τὴν δημιουργία μιᾶς πολιτικῆς.

Μιλώντας γιὰ τὸν 21ο αἰῶνα, τὸ πρόβλημα διαφέρει. Δημιουργεῖται ἕνας ρεαλιστικὸς ὁρίζοντας γιὰ τὶς «νέες» πηγὲς ἐνεργείας — τὸν ἄνεμο, τὰ κύματα, τὴν ἡλιακὴ ἐνέργεια καὶ τόσα ἄλλα. Στὸ τέλος θὰ πρέπει νὰ χρησιμοποιήσουμε τὴν ἡλιακὴ ἐνέργεια τόσο στὴν φυσικὴ της μορφή, ὅσο καὶ μέσω τῆς πυρηνικῆς σύντηξης, σὲ συνθετικὴ μορφή. Πρόκειται γιὰ ἕνα θέμα μακροπρόθεσμου προγραμματισμοῦ καὶ ἀνάπτυξης, ποὺ ἴσως νὰ φαίνονται δύσκολα ἢ ἐπείγοντα, ἀλλὰ ὁπωσδήποτε δημιουργοῦν ἐλπίδες. Ἐλπίζουμε γιὰ τὸν 21ο αἰώνα πρῶτα ἀπ' ὅλα γιατὶ ἡ ἐλπίδα ἀποτελεῖ ἔνστικτο τῆς ἀνθρώπινης φυλῆς, ἀναγκαῖο γιὰ τὴ διατήρησή της.

Ἡ μέση περίοδος, ἀπὸ τὸ 1985 μέχρι τὸ 2.000 θὰ εἶναι ἡ περίοδος τῆς ἐνεργειακῆς κρίσης, καὶ σ' αὐτὴν θὰ δοκιμαστεῖ πραγματικὰ ἡ νέα πολιτικὴ τοῦ προέδρου Κάρτερ. Δὲν πρόκειται γιὰ ἁπλὲς ὑποθέσεις. Ἐξέρουμε ὅτι θὰ ὑπάρξει κρίση, ἐπειδὴ σήμερα ὑπάρχουν τὰ προμηνύματά της.

Ὅ,τι καὶ νὰ κάνουμε δὲν θὰ διαφεύγουμε καὶ τὴν ἀπαραίτητη ποσότητα «νέας» ἐνέργειας πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ αἰῶνα μας. Ταυτόχρονα δὲν θὰ ἔχουμε τὸ πετρέλαιο ποὺ χρειαζόμαστε γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὴν συνεχῶς αὐξανόμενη ζήτηση κατὰ τὴν δεκαετία τοῦ 1990. Αὐτὸ δείχνουν τὰ γεγονότα. Ἡ παραγωγὴ πετρελαίου στὴν Βόρειο Θάλασσα θὰ ἀρχίσει νὰ μειώνεται ἀπὸ τὴ δεκαετία τοῦ 1990. Ἡ συνολικὴ παραγωγὴ πετρελαίου θὰ ἀρχίσει νὰ πέφτει πρὶν ἀπὸ τὸ 2.000 Ἂν ἡ κατανομὴ ἐνεργείας αὐξάνεται κάθε χρόνο μὲ τὸ ἐλάχιστο ἐτήσιο ποσοστὸ τοῦ 3% ποὺ θεωρεῖται ἐφικτὸ ἀπὸ τοὺς ἀρμόδιους ὀργανισμούς, ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη θὰ πρέπει τὸ ἔτος 2.000 νὰ εἰσάγει τὸ 70% τῆς συνολικῆς ποσότητας πετρελαίου ποὺ θὰ παράγει σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμο κάθε χρόνο. Τὸ 1975 ἡ Εὐρώπη κατανάλωνε τὸ 42% τῆς παγκόσμιας παραγωγῆς.

Συγκριτικὲς ἔρευνες δείχνουν ὅτι ἡ Βόρεια Ἀφρική, θὰ χρειάζεται τὴν ἴδια ἐποχὴ τὸ 50% τῆς παγκόσμιας παραγωγῆς πετρελαίου καὶ ἡ Ἰαπωνία τὸ 30% τουλάχιστον. Ἂν προσθέσει κανεὶς τὰ ποσοστὰ αὐτὰ καταλαβαίνει ὅτι εἶναι ἀδύνατο νὰ ἐφεύρουμε τὴν κρίση.

Ἀκόμη καὶ ἂν ποσοσπαθήσουμε νὰ ἐξερεύνησουμε τὴν μαθηματικὰ ἀποδεικνυμένη ἀδυναμία μας στὸν τομέα τοῦ πετρελαίου, πρᾶγμα μάλλον ἀπίθανο. αὐξάνοντας τὴ χρησιμοποίηση τῆς πυρηνικῆς ἐνεργείας στὸν ἀπαραίτητο βαθμό, τότε μόνο στὴν Δυτικὴ Εὐρώπη καὶ τὴ ΗΠΑ, θὰ πρέπει ἀπὸ τὸ 1985 ἕως τὸ 2000 νὰ κατασκευάζεται ἕνας νέος μεγάλος πυρηνικὸς ἀντιδραστήρας κάθε τρεῖς μῆνες ἑβδομάδες. Ἐδῶ ἐμφανίζονται οἱ ἀντιφάσεις τῆς νέας πολιτικῆς τοῦ προέδρου Κάρτερ. Καὶ ἐδῶ φαίνεται πόσο ἀναπόφευκτη εἶναι ἡ κρίση.

ΔΕΝ ΑΠΟΤΙΜΑΤΑΙ ΤΟ ΧΡΗΜΑ

Ἔστω καὶ ἂν οἱ προβλέψεις στὸν τομέα τῆς ἐνεργείας δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ εἶναι σίγουρες, ἔστω καὶ ἂν μπορέσουμε νὰ ἀλλάξουμε τοὺς ἀριθμοὺς χρησιμοποιώντας αὐξημένη παραγωγὴ ἄνθρακα, μείωση τῆς ἐνέργειας ποὺ καταναλώνεται γιὰ θέρμανση περιορισμὸ στὴν ταχύτητα τῶν αὐτοκινήτων, ἐκμετάλλευση τῶν βιοτεχνικῶν καταλοίπων, κατασκευὴ 30 πυρηνικῶν ἀντιδραστήρων τὸν χρόνο στὶς ΗΠΑ καὶ τὴ Δυτ. Εὐρώπη, ἀκόμη καὶ μὲ ὅλα αὐτὰ δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ ἐξοικονομίσουμε τὸ πετρέλαιο καὶ τὸ φυσικὸ ἀέρα ποὺ οἱ αὐξανόμενες ἀνάγκες μας σὲ ἐνέργεια θὰ χρειάζονται τὸ 1990.

Οὔτε μποροῦμε νὰ ἐμπιστευόμαστε τὸ μέλλον μας στὴν ἀγορὰ πιστεύοντας πὼς ἡ διακύμανση τῶν τιμῶν θὰ κρατᾶ πάντοτε σὲ ἰσορροπία τὴν προσφορὰ καὶ τὴν ζήτηση. Αὐτὸ ἴσως νὰ συμβαίνει, ἀλλὰ τὸ ζήτημα δὲν εἶναι πάντα νομισματικό. Ἡ παγκόσμια ἀγορὰ τροφίμων ἐξισορροπεῖται πάντοτε ἀπὸ τὴν τιμή, ἀλλὰ ἡ τιμὴ αὐτὴ πολλὲς φορὲς ἐπηρεάζεται ἀπὸ παράγοντες ὅπως ἡ πείνα ἢ ἀκόμη καὶ ὁ πόλεμος. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξισορροπηθῆ ἀπὸ μόνη της μιὰ ἀγορὰ ἐνεργείας, ποὺ ἀντιμετωπίζει τεράστιες ἐλλείψεις.

Ἀντίθετα μ' ὅλα αὐτά, οἱ δηλώσεις τοῦ προέδρου Κάρτερ δείχνουν ὅτι ποντάρει σὲ δύο σημεῖα. Στὸ ἐσωτερικὸ ποντάρει στὴν ὕπαρξη ἀρκετοῦ φυσικοῦ αἐρίου, ποὺ εἶναι ἱκανὸ νὰ τροφοδοτήσει νέες γενιὲς πυρηνικῶν ἀντιδραστήρων, χωρὶς νὰ ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ σταματοῦν οἱ ΗΠΑ στὸ πλουτώνιο ἐπειδὴ τὸ οὐράνιο θὰ ἐξαντληθῆ. Ἴσως ποντάρει καὶ στὴν ἱκανότητα ποὺ ἔχει νὰ μειώσει τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἀμερικανικῆς πυρηνικῆς ἱκανότητας αὐξάνοντας τὴν παραγωγὴ ἄνθρακα, ἰδιαίτερα ἀπὸ τὰ ὀρυχεῖα ποὺ ὑπάρχουν στὸ δυτικὸ τμῆμα τῆς χώρας του.

Ὅπως καὶ νὰ ἔχουν τὰ πράγματα μένει νὰ δοῦμε ἂν ὁ πρόεδρος ἢ οἱ διάδοχοί του θὰ μπορέσουν νὰ ξεπεράσουν τὴν ἀντίδραση ποὺ θὰ δημιουργήσει τὸ περιβάλλον σὲ τέτοια προγράμματα. Μένει ἀκόμη νὰ δοῦμε ἂν θὰ τὰ καταφέρει στὴν διεθνῆ κλίμακα, ὅπου ποντάρει πιὸ θεαματικά. Γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ ὁ πρόεδρος ποντάρει στὸ γεγονὸς ὅτι μπορεῖ νὰ ἀκολουθήσει μιὰ ἐνεργειακὴ πολιτικὴ ποὺ δὲν θὰ πάθει τίποτε ἂν ἔρθη σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν πολιτικὴ ἄλλων κρατῶν. Λόγῳ τῆς ὕπαρξης ἀκατεργάστων πηγῶν καυσίμων στὸ ἐξωτερικό, ἰδιαίτερα ἀποθεμάτων ἄνθρακα, οἱ ἀρμόδιοι πιστεύουν πὼς οἱ ΗΠΑ, μποροῦν ἂν τὸ θέλουν, νὰ παράγουν τὸ 90% τουλάχιστον τῆς ἐνεργείας ποὺ χρειάζονται τὸ 1985. Ἀντίθετα τὴν ἴδια χρονιὰ ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη θὰ μπορεῖ νὰ παράγει μόνο τὸ 57% τῶν ἀναγκῶν της καὶ ἡ Ἰαπωνία τὸ 15%. Στὸ ἑξῆς ὅμως καθὼς θὰ μειώνονται τὰ ἀποθέματα πετρελαίου καὶ φυσικοῦ ἀερίου οἱ ΗΠΑ, φαίνεται ἀναπόφευκτο ὅτι θὰ ἀρχίσουν πάλι νὰ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὶς μεγάλες εἰσαγωγές. Τὸ 2000 ἴσως θὰ πρέπει νὰ εἰσάγουν τὸ 1)4 τῆς ἐνέργειας ποὺ θὰ καταναλώνουν.

Αὐτὸ σημαίνει πὼς οἱ ΗΠΑ θὰ πρέπει σίγουρα νὰ ἔχουν αὐξήσει τὴν ἀνάπτυξή τους σὲ παραγωγὴ πυρηνικῆς ἐνέργειας τὸ χρόνια μετὰ τὸ 1985.

Ἂν ἡ νέα πολιτικὴ τοῦ προέδρου Κάρτερ σημαίνει ὁλοκληρωτικὴ περικοπὴ στὸ πρόγραμμα ἀνάπτυξης τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας — πρᾶγμα ποὺ δὲν ἔχει ἀκόμη καθοριστεῖ — ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ ἐξισορροπηθῆ ὁ ἀμερικανικὸς ἐνεργειακὸς προϋπολογισμὸς κατὰ τὴν δεκαετία τοῦ 1990, θὰ εἶναι νὰ ἐπηρεάσουν οἱ ΗΠΑ τὴν κατάσταση τοῦ ὑπόλοιπου κόσμου αὐξάνοντας τὴν ποσότητα τοῦ πετρελαίου τῶν χωρῶν τοῦ ΟΠΕΚ, στὶς ἀμερικανικὲς ἀγορὲς ἢ μειώνοντας τὸ ποσοστὸ τοῦ ἐξαγομένου ἀμερικανικοῦ ἀνθρακα. Ἂν ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ δὲν περιλαμβάνει στὸ σύνολο του τὸ ἀμερικανικὸ πρόγραμμα ἀνάπτυξης τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας, ἡ ἀπόφαση νὰ βασιστεῖ τὸ πρόγραμμα αὐτὸ ἀποκλειστικὰ στὸ οὐράνιο, μπορεῖ νὰ καταλήξει σὲ ἐξάντληση τῆς μεγάλης αὐτῆς πηγῆς ἐνέργειας, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐξαρτῶνται τὰ προγράμματα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἰαπωνίας.

ΟΙ ΠΕΡΙΦΗΜΟΙ ΓΙΑΚΟΥΖΑ

Ρωμαντικοὶ λῃστὲς δροῦν στὴν Ἰαπωνία

2.500 συμμορίες μὲ 10.000 μέλη

ΣΕ ΑΓΩΝΑ ΑΛΛΗΛΟΕΞΟΝΤΩΣΕΩΣ

ΤΟΚΙΟ. Οἱ πλεῖστοι τῶν Ἰαπώνων ἀναγνωρίζουν τοὺς «γιακούζα» ἀμέσως, ὡς θὰ ἀνεγνώριζαν τοὺς στρατιώτας ἑνὸς ἐχθρικοῦ στρατοῦ· ἔχουν τὴν κόμην κομμένην κοντήν, φέρουν ἐνδυμασίας στολὰς καὶ ἔχουν «σκληρόν» ὕφος. Εἶναι ἡ μειονότης τῶν γκάνγκστερς εἰς μίαν κοινωνίαν, ἡ ὁποία ἔχει τὸ μικρότερον ποσοστὸν ἐγκληματικότητος μεταξὺ ὅλων τῶν βιομηχανικῶν χωρῶν τοῦ κόσμου. Ἐν ἀντιθέσει, ὅμως, πρὸς τοὺς κακοποιοὺς τῆς Δύσεως, οἱ «γιακούζα» (τὸ ὄνομὰ των σημαίνει «τιποτένιοι») ἀποτελοῦν μέρος μιᾶς ἱπποτικῆς παραδόσεως, ἡ ὁποία χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 17ου αἰῶνος, ὅταν οἱ ἡττωμένοι Σαμουραῖ ἐγίνοντο λῃσταὶ τῶν δασῶν. Ἀκόμη καὶ σήμερον, οἱ «γιακούζα» θεωροῦν ἑαυτοὺς ὡς ρωμαντικοὺς λῃστάς, συνδεομένους μεταξὺ των μὲ ὅρκον αἵματος καὶ οἱ ὁποῖοι οὐδέποτε βλάπτουν τοὺς ἀθώους.

Μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, ὡρισμένοι Ἰάπωνες, ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν παράδοσιν, συνεμερίζοντο αὐτὴν τὴν θεωρίαν περὶ τοῦ ὠργανωμένου ἐγκλήματος τῆς κοινωνίας των. Τώρα, ὅμως δὲν τὴν συμμερίζονται πλέον. Διότι ἡ δημοσία γνώμη ἔχει ἐξεγερθῆ κατὰ τῶν κακοποιῶν. Προσφάτως, ὁ πρωθυπουργὸς Τακέο Φουκούτα ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν ἀστυνομίαν νὰ τοὺς συντρίψη, ἡ δὲ ἀστυνομία ἀπεδύθη εἰς μίαν ἐπιχείρησιν ἐκκαθαρίσεως τῶν 2.500 συμμοριῶν «γιακούζα» καὶ τῶν 10.000 μελῶν των.

ΑΛΛΗΛΟΕΞΟΝΤΩΣΙΣ

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον προεκάλεσε τὴν ἐξέγερσιν κατὰ τῶν λῃστῶν αὐτῶν, ἦτο μία διαμάχη ἄνευ προηγουμένου, ἡ ὁποία ἐξέσπασε μεταξὺ τῶν συμμοριῶν. Ἓξ «γιακούζα» ἐφονεύθησαν καὶ 34 ἐτραυματίσθησαν ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, εἰς ἐνόπλους μάχας, αἱ ὁποῖαι ἐτρομοκράτησαν ὁλοκλήρους συνοικίας. Πέραν τούτου, εἷς ἀθῶος περαστικὸς καὶ δύο ἀστυνομικοὶ ἐφονεύθησαν. Κατὰ τοὺς πληροφοριοδότας τῆς ἀστυνομίας, ὁ πόλεμος ἐξέσπασε διότι ἡ ὑγεία τοῦ 64ετοῦς Καζοῦο Ταόκα, ἀρχηγοῦ τῆς ὀργανώσεως «Γιαμαγκούσι — Γκούμι» ἐκλονίσθη.

Ὁ Ταόκα ἀπέκτησε τὴν δύναμιν του ὀργανώσας ἐργάτας τῶν λιμένων καὶ ἱδρύσας νομιμοφανεῖς ἐπιχειρήσεις, ὄπισθεν τῶν ὁποίων ἀνθοῦν παράνομοι δραστηριότητες, ὡς τὰ παράνομα στοιχήματα, ἡ σωματεμπορία καὶ οἱ ἐκβιασμοί. Τὰ καθαρὰ του εἰσοδήματα ὑπολογίζονται εἰς 10 ἑκατομμύρια δολλάρια ἐτησίως.

Ἀλλ' ὁ Ταόκα, ὁ ὁποῖος εἶναι καρδιοπαθής, δὲν εἶναι πλέον εἰς θέσιν νὰ ἐμποδίση τοὺς νεωτέρους ἐπιτελεῖς του ἀπὸ τοῦ νὰ προσπαθήσουν νὰ ἐπεκτείνουν τὴν ἐπιρροὴν των καὶ εἰς χώρους τοὺς ὁποίους κρατοῦν ἀντίπαλοι «γιακούζα». Οὕτω, ἡ Ἀστυνομία ὑπωπτεύθη τὴν ὀργάνωσιν τοῦ Ταόκα ὡς ὑπαίτιον τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, ὁ ὁποῖος ἐξέσπασε μεταξὺ τῶν ὀργανώσεων, τὴν ἐπέλεξε δέ, ὡς κύριον στόχον τῶν ὀπαδῶν της.

Ὡς λέγει ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας τοῦ Τόκιο:

—Ἐὰν ἡ «Γιαμαγκούσι — Γκούμι» δὲν συντριβῆ τελείως, ἡ χώρα δὲν πρόκειται νὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν εἰλικρίνειαν τῆς Ἀστυνομίας.

ΤΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Ἐν τούτοις, ἡ Ἀστυνομία προσπαθεῖ ἐπὶ ἔτη νὰ συντρίψη τὴν ὀργάνωσιν, ἀλλὰ ματαίως. Πέρυσιν, ἡ ἀστυνομία συνέλαβε καὶ ἐφυλάκισε τουλάχιστον 2.000 ἄνδρας τοῦ Ταόκα, διὰ μικρὰ χρονικὰ διαστήματα. Τὸ μέτρον, ὅμως, δὲν ἀπέδωσε.

—Μόνον ἡ μεταστροφὴ τῆς κοινῆς γνώμης ἔναντι τῶν γκάνγκστερς αὐτῶν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀλλάξη τὴν κατάστασιν», λέγει ὁ Μαζάρου Σαβάδα, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς διώξεώς των. «Ἤδη, οἱ κάτοικοι τοῦ Κόμπε, συνεστοῦν μεγάλας διαδηλώσεις μὲ συνθήματα ὡς «Κάτω οἱ «γιακούζα»! Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ταόκα ἔχουν ἐκπλαγῆ ἐκ τῶν ἐκδηλώσεων αὐτῶν, διότι, ἐπὶ ἔτη, ἦσαν συνηθισμένοι εἰς τὴν ἀπάθειαν τοῦ κοινοῦ. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, λόγῳ τῆς κοινωνικῆς πιέσεως, ἐγκατέλειψαν τὸν παλαιὸν των βίον. Διὰ νὰ βοηθήσῃ, τοὺς «γιακούζα» νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὸν ἔντιμον βίον, ἡ Ἀστυνομία ζητεῖ ἀπὸ τοὺς ἐπιχειρηματίας νὰ προσλαμβάνουν μετανοημένους κακοποιημένους κακοποιούς. Ἕως τώρα, 80 ἐξ αὐτῶν ἔχουν ἐξεύρει ἐργασίαν.

Εἰς τὴν Ὀζάκα, ἡ Ἀστυνομία καὶ τὸ κοινὸν συνεργάζονται εἰς τὴν στρατηγικὴν αὐτὴν τῆς ταπεινώσεως τῶν κακοποιῶν. Ἐντόπιοι ὀργανώνουν διαδηλώσεις μὲ συνθήματα κατὰ γνωστῶν κακοποιῶν, οἱ δὲ ἰδιοκτῆται διαμερισμάτων ἢ οἰκιῶν, κάμνουν ἐξώσεις ε